

**بازی های بومی و محلی
استان کردستان**

گردآوری و تألیف:

هادی کاظمی

خالد سلیمانی

فریمان رحمانی

جلد اول

پاییز ۱۳۹۳

شابک : 978-600-7615-19-5

شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۱۶۹۸۷

عنوان و نام پدیدآور : بازی‌های بومی و محلی استان کردستان / مولفین: نریمان رحمانی، خالد سلیمانی، هادی

کاظمی؛ ویراستار: سمیه کاظمی.

مشخصات نشر : کرج: آوای آرامش، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۷۱ ص: تصویر (رنگی).

یادداشت : کتابنامه: ص. ۷۱.

موضوع : بازی‌های کودکان ایرانی — کردستان

موضوع : بازی‌ها — ایران — کردستان

رده بندی دیویی : ۷۹۶/۰۹۵۵۴

رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ۲/۳/۱۲۰۴/۷۸۸GV

سرشناسه : رحمانی، نریمان، ۱۳۶۱ -

شناسه افزوده : کاظمی، هادی، ۱۳۴۷ -

شناسه افزوده : سلیمانی، خالد، ۱۳۶۳ -

شناسه افزوده : کاظمی، سمیه، ۱۳۶۴ - ویراستار

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

بازی‌های بومی و محلی استان کردستان

مولفین: هادی کاظمی، خالد سلیمانی، نریمان رحمانی

ویراستار: سمیه کاظمی

ناظر فنی چاپ: موسسه فرهنگی هنری ترسیم ایده های ماندگار

چاپ اول: ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

انتشارات آوای آرامش

شابک: 978-600-7615-19-5

آدرس: استان البرز، رجائی شهر، شماره تماس: ۰۲۶-۳۴۳۱۱۹۵۶ ، ۰۹۳۶۵۴۳۸۰۰۹

ramila_31@yahoo.com

gh.teram@gmail.com

امتیاز هرگونه چاپ و نشر کتاب با ناشر است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیشگفتار.....ج

فصل اول : بازی و تعلیم و تربیت

2.....بازی

6.....نقش بازی در دوران کودکی

7.....زمینه های بازی کودکان

9.....بازی های ورزشی

فرق بازی و

10.....ورزش

بازی و تعلیم

11.....و تربیت

فصل دوم: ورزش های بومی، سنتی، محلی

تاریخچه ورزش های عادی جهان و متداول بین

11.....کشور

19.....جایگاه ورزش های بومی، سنتی و محلی در ایران

20.....فدراسیون روستایی و عشایری

22.....تعاریفی از ورزش های بومی، محلی و سنتی

25.....تقسیم بندی ورزش های بومی و محلی از قبیل کشتی

فصل سوم : استان کردستان

24.....تاریخچه استان کردستان

- 26..... فرهنگ استان کردستان
- 27..... جغرافیا
- 28..... آب و هوا
- 28..... جاذبه‌های گردشگری
- 32..... جاذبه‌های طبیعی

فصل چهارم: بازی های بومی و محلی استان کردستان

- 35..... (قمچان) بازِلن، هملوقوانی، گورکانی
- 36..... گرخول، خلورتانی، خُل خُله (فریره)
- 37..... قلماسک، قوچقانی، بردقانی (تیر و کمان)
- 39..... هلوکان، هلوکین، (الک دولک)
- 40..... چل کوچکه، (چهل سنگ)
- 41..... قَرَا قَرَا (قایم با شک)
- 43..... وسط بازی (وسطی)
- 44..... جورابین، گوروی بازی (جوراب بازی)
- 46..... جوجو
- 46..... سَوَته له کول، تنور تنور (سبد در پشت)

- 47 گلوه گلوه (پشتک)
- 48 آزاد آزاد، نجات نجات، (نجات بازی)
- 48 شش خان، ششخان، خسته خسته، (شش خانه)
- 50 حوت بردن، (هفت سنگ)
- 51 کلاو فرانکی، کلاو رفاندن، (کلاه پران)
- 52 پاشاوزیرن، (شاه و وزیر)
- 52 هه لپه رکی، هلیپر کی، (رقص کردی)
- 56 کلاوریزان، کلاه ریزان
- 56 هیله مارانی، هیلکه شکاندن (نخم مرغ شکستن)
- 57 قوله شری، پاچه شلی (خروس جنگی)
- 58 یالنه با بروین زو، (زود باش بریم)
- 58 مانگا مانگای کی؟ (گاو گاو چه کسی؟)
- 59 دستمال قاپی، (دستمال بازی)
- 59 غرزان (غمرز بازی)
- 61 توپ قارین

- 62 هه نجیر بایی (انجیر را بیار)
- 63 هنوری، مَنوری (انگوری)
- 63 گوی بچرینه (گوش پاره کردن)
- 64 زوران پاتوله (کشتی محلی)
- 65 زوران مچکه، قچله (کشتی محلی)
- 65 پشیلَه سووره (گربه سرخ)
- 65 خوگه مله، بوقه مله (قدرت کردن)
- 66 کوشک (پریدن)
- 68 هلور بلور، هتول متول، هتَل متَل (اتل متل)
- 69 خو خو کشی
- 70 زوران قاچی، چپ و راست (کشتی با پا)
- 71 مأخذ
- منابع و

پیشگفتار

فرهنگ میراث کهنی است که در طول هزاران سال همواره از گذشته به آینده و از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود، تحول و تکامل می‌یابد و وسیع‌تر و غنی‌تر می‌گردد. جدا کردن بشریت از فرهنگ و زاد و بوم خویش در واقع مرگ تدریجی یک نسل را به دنبال دارد.

بازی‌ها و ورزش‌های بومی و محلی از رایج‌ترین ورزش‌های منطقه مورد نظر هستند. شناخت محتوای ارزشی این ورزش‌ها در گذشته و حال، برنامه‌ریزی در جهت توسعه و تداوم آنها، علاوه بر حفظ میراث فرهنگی کشور گامی بزرگ جهت تنوع بخشیدن به فعالیت‌های ورزشی است. این بازی‌ها و ورزش‌ها با گذشت زمان به بوته فراموشی سپرده می‌شود. به همین دلیل شناخت دقیق ابعاد آن‌ها و کوشش در جهت تقویت جنبه‌های مثبت و همگانی کردن آن‌ها از جمله اقداماتی است که می‌تواند برای مسئولین و دست‌اندرکاران ورزش کشور مفید باشد. در دنیای ماشینی امروزی که گرایش به بی‌حرکی، زندگی آپارتمانی و بازی‌های رایانه‌ای دارد اهمیت و گستردگی پرداختن به بازی و مخصوصاً بازی بومی و محلی بیش‌تر می‌شود و ما را بر آن می‌دارد که برای دستیابی به این موضوع مهم در پژوهشی با همکاری هیأت ورزش روستایی و بازی‌های بومی و محلی استان کردستان به تهیه و تنظیم این کتاب مبادرت ورزیم. بدیهی است احیای ورزش‌ها و بازی‌های بومی و محلی فراموش شده و بسط و توسعه آن‌ها در غنی کردن فرهنگ بومی از یک سو و پر کردن اوقات فراغت به ویژه در زندگی روستایی که آمادگی‌های عمومی جسمانی را تقویت می‌کند از ارزش‌های قابل توجهی برخوردار است. به امید این که در راه تندرستی نسل جوان این منطقه گام کوچکی برداشته باشیم.

بدیهی است نقطه نظرات اندیشمندان، اساتید، همکاران و خوانندگان گرامی در پربارتر شدن کتاب در چاپ‌های بعدی یاریمان خواهد کرد و آن را به نشانی الکترونیکی Khaled.Solaimany@Gmail.com به اطلاع مؤلفین برسانند. جا دارد از زحمات همکاری که در این اثر کمکمان نموده‌اند و در مالکیت معنوی این اثر سهمیم هستند، قدردانی نمایم.

هادی کاظمی - خالد سلیمانی - نریمان رحمانی

پاییز 1393